Föreläsning 10

TAOP07 – Optimeringslära grundkurs

Heltalsoptimering

Skriven av Oliver Wettergren
oliwe188@student.liu.se
https://www.instagram.com/olwettergren/

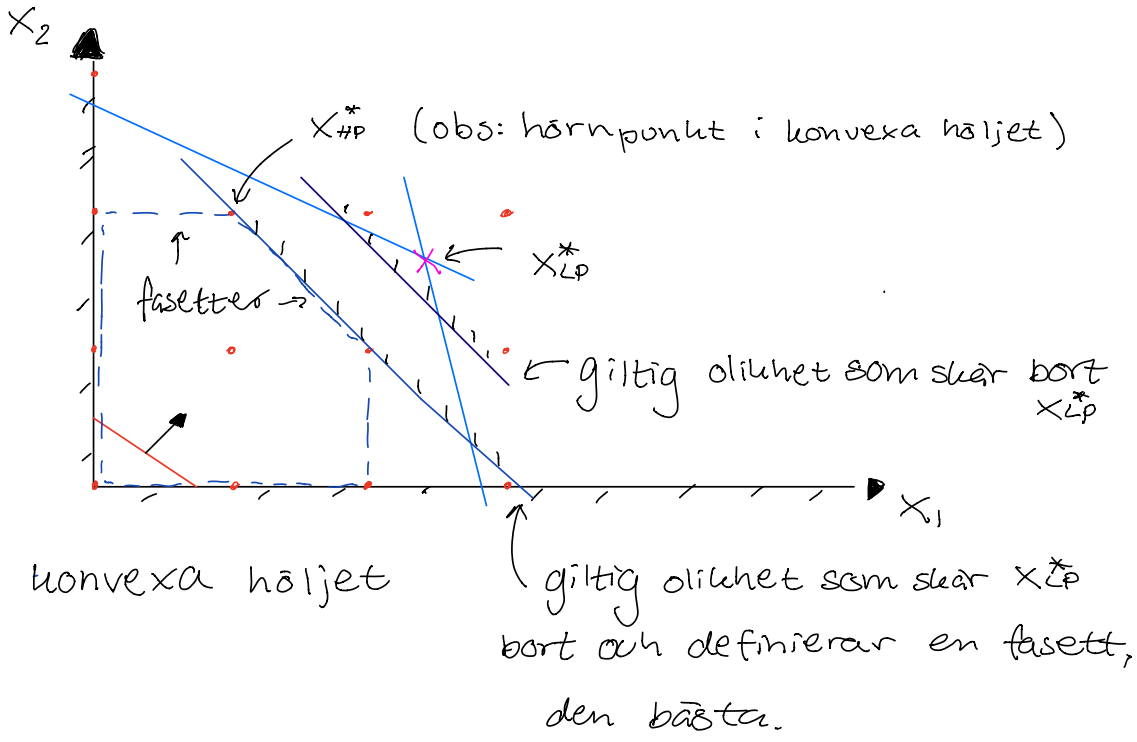

-- konvexa höljet

Gomory-snitt

Ett sätt att ta fram giltiga olikheter som skär bort LP-optimum.

$$\min z = c^T x$$
$$\text{då} \quad Ax = b$$
$$x \geq 0 \text{ och heltalig}$$

där $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$, $b \in \mathbb{R}$ och $c \in \mathbb{R}^n$ är heltalig

Antag att LP-optimum fås i baslösningen

$$\begin{pmatrix} x_B^* \\ x_N^* \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} B^{-1}b \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$I x_B + B^{-1} N x_N = B^{-1} b$$

Villet kan skrivas som

$$x_i + \sum_{j=m+1}^{n} \bar{a}_{ij} x_j = \bar{b}_i$$

Rad ur optimala simplextablån:

$$x_3 + \frac{7}{4} x_5 - \frac{5}{4} x_7 + \frac{1}{4} x_8 = 5\frac{3}{4}$$

basvariabel

icke-basvariabler

då gäller:

$$x_3 = 5\frac{3}{4}, \quad x_5 = x_7 = x_8 = 0$$

Skrivs som:

$$x_3 + \left(1 + \frac{3}{4}\right) x_5 + \left(-2 + \frac{3}{4}\right) x_7 + \left(0 + \frac{1}{4}\right) x_8 = 5 + \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow \quad x_3 - 5 + x_5 - 2x_7 + 0x_8 = \frac{3}{4} - \frac{3}{4} x_5 - \frac{3}{4} x_7 - \frac{1}{4} x_8$$

$HL < \frac{3}{4}$, $VL =$ heltal

Alltså:

$$x_3 - 5 + x_5 - 2x_7 + 0x_8 \leq 0$$

$$\Leftrightarrow \quad x_3 + x_5 - 2x_7 + 0x_8 \leq 5$$

Gomorys heltalsskitt

Alternativt:

$$-\frac{3}{4}x_3 - \frac{3}{4}x_7 - \frac{1}{4}x_8 \leq -\frac{3}{4}$$

Gomorys fraktionella snitt.

OBS: dessa två ekvivalenta.

Uppfyller LP-optimum snittet?

Heltalssnittet:

$$5\frac{3}{4} + 0 - 2\cdot 0 + 0\cdot 0 \not\leq 5$$

Nej $\Rightarrow$ LP-optimum skärs bort!

Ex:

$$\max\ z = 4x_1 - x_2$$

då
$$\begin{cases} 7x_1 - 2x_2 + x_3 = 14 \\ x_2 + x_4 = 3 \\ 2x_1 - 2x_2 + x_5 = 3 \\ x_1, \ldots\ldots\ldots, x_5 \geq 0 \text{ och heltalig} \end{cases}$$

x_3, x_4, x_5 är slackvariabler

z ska också bli heltalig!

Optimaltablå för LP-relaxationen:

bas	$-z$	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	värde
$-z$	1			$-4/3$	$-1/7$		$-59/7$ ←
x_1		1		$1/7$	$2/7$		$20/7$ ←
x_2			1		1		3
x_5				$-2/7$	$10/7$	1	$23/7$ ←

Vilken rad ska väljas?

Fraktioner: heltalsdelen

$$-z: -\frac{59}{7} - \left\lfloor -\frac{59}{7} \right\rfloor = -\frac{59}{7} - (-9) = \frac{4}{7}$$

$$x_1: \frac{20}{7} - \left\lfloor \frac{20}{7} \right\rfloor = \frac{20}{7} - 2 = \frac{6}{7} \leftarrow$$

$$x_5: \frac{23}{7} - \left\lfloor \frac{23}{7} \right\rfloor = \frac{23}{7} - 3 = \frac{2}{7}$$

Välj den största!

x_1-raden:

$$x_1 + \frac{1}{7} x_3 + \frac{2}{7} x_4 = \frac{20}{7}$$

heltalssnitt:

$$x_1 + \underbrace{\left\lfloor \frac{1}{7} \right\rfloor}_{=0} x_3 + \underbrace{\left\lfloor \frac{2}{7} \right\rfloor}_{=0} x_4 \leq \left\lfloor \frac{20}{7} \right\rfloor$$

$$\Leftrightarrow x_1 \leq 2$$

inför slackvariabel

$x_6 \geq 0$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_6 = 2 \\ x_6 \geq 0 \end{cases}$$

addera till LP-relaxationen och lös om LP!

Ny optimaltablå:

bas	$-z$	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	värde
$-z$	1					$-1/2$	-3	$-15/2$
x_1		1					1	2
x_2			1			$-1/2$	1	$1/2$
x_3				1		-1	-5	1
x_4					1	$1/2$	-1	$5/2$

OBS: $\frac{15}{2} < \frac{59}{7}$, ty gamla LP-optimum skars bort!

alla fraktioner $= 1/2$

Välj tex x_2-raden:

$$x_2 - \frac{1}{2} x_5 + x_6 = \frac{1}{2}$$

heltalssnitt:

$$x_2 - x_5 + x_6 \leq 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_2 - x_5 + x_6 + x_7 = 0 \\ x_7 \geq 0 \end{cases}$$

addera och lös om LP!

Ny optimaltablå:

bas	$-z$	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7	värde
$-z$	1						-3	-1	-7
x_1		1					1		2
x_2			1				1	-1	1
x_3				1			-5	-2	2
x_4					1		-1	1	2
x_5						1		-2	1

Obs: $7 < \frac{15}{2}$

Heltaligt!

Alltså:

$$x^*_{HP} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} \Rightarrow z^*_{HP} = 7$$

Grafiskt?

$$x_2 - x_5 + x_6 \leq 0 \iff x_2 - (3 - 2x_1 + 2x_2) + (2 - x_1) \leq 0$$

$$\iff x_1 - x_2$$

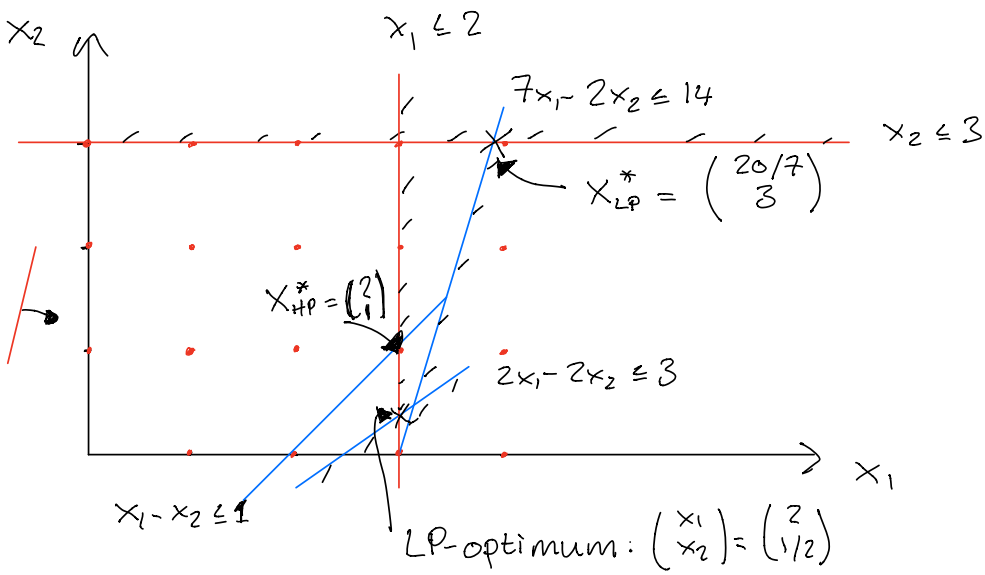

Trädsökning:

Metodprincip för heltalsproblem.

Komponenter:

- relaxering (oftast: LP)
- förgrening
- avsökningsstrategi
- beskärning (ta bort ointressanta problem).

Ex: Som ovan

$$\max z^*_{HP} = 4x_1 - x_2$$

$$\text{(PO)} \quad \text{då} \quad \begin{cases} 7x_1 - 2x_2 \le 14 \\ x_2 \le 3 \\ 2x_1 - 2x_2 \le 3 \\ x_1, x_2 \ge 0 \text{ och heltalig} \end{cases}$$

LP-optimum:

$$x^*_{LP} = \begin{pmatrix} 20/7 \\ 3 \end{pmatrix} \Rightarrow z^*_{LP} = \frac{59}{7} \Rightarrow z^*_{HP} \le \lfloor \frac{59}{7} \rfloor = 8$$

x^*_{LP} ej heltalig $\Rightarrow$ förgrena

Skapa problemen:

P_1: PO och $x_1 \le \lfloor 20/7 \rfloor = 2$

P_2 PO och $x_1 \ge \lfloor 20/7 \rfloor + 1 = 3$

Obs: varje tillåten lösning till PO finns i P1 eller P2!

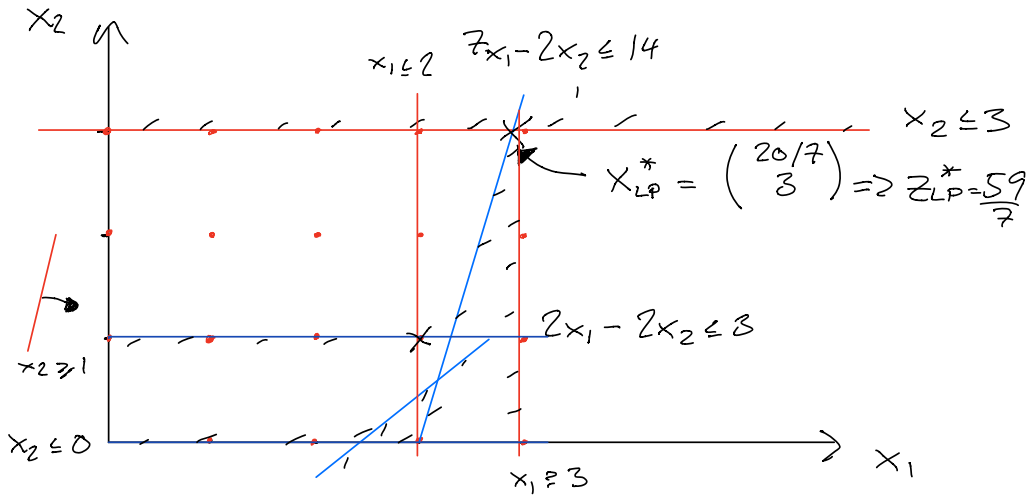
x_2
$x_1 \le 2$
$7x_1 - 2x_2 \le 14$
$x_2 \le 3$
$x^*_{LP} = \begin{pmatrix} 20/7 \\ 3 \end{pmatrix} \Rightarrow z^*_{LP} = \frac{59}{7}$
$2x_1 - 2x_2 \le 3$
$x_2 \ge 1$
$x_2 \le 0$
$x_1 \ge 3$
x_1

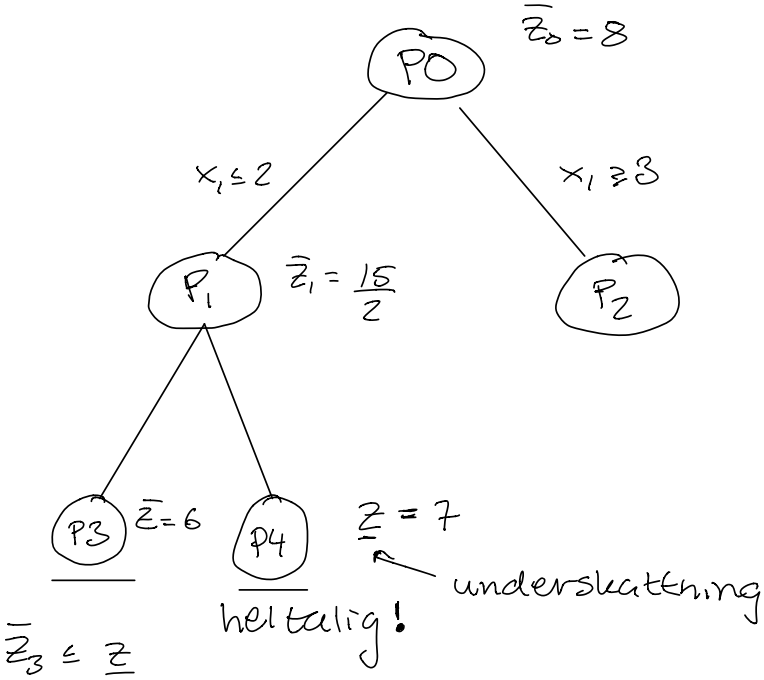
$\bar{z}_0 = 8$
P0
$x_1 \le 2$
$x_1 \ge 3$
P1
$\bar{z}_1 = \frac{15}{2}$
P2
P3
$\bar{z} = 6$
P4
$\underline{z} = 7$
underskattning
heltalig!
$\bar{z}_3 \le \underline{z}$

LP-optimum för P2:

otillåtet!

LP otillåtet => finns inga heltalslösningar!

Kapa grenen!

LP-optimum för P1:

$$x = \begin{pmatrix} 2 \\ 1/2 \end{pmatrix} \text{ med } z = \frac{15}{2}$$

Ej heltaligt! Förgrena!

P3: P1 och $x_2 \leq \lfloor 1/2 \rfloor = 0$

P4: P1 och $x_2 \geq \lfloor 1/2 \rfloor + 1 = 1$

LP-optimum för P4:

$$x = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} \Rightarrow z = 7$$

Heltalig lösning => kapa!

LP-optimum för P3:

$$x = \begin{pmatrix} 3/2 \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow z = 6$$

$\bar{z}_3 \leq \bar{z}$ => ingen bättre heltalslösning finns i grenen => klara!

Allt avslöjat!

$$x_{HP}^* = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} \Rightarrow z_{HP}^* = 7.$$